

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(confeccionarea și/sau comercializarea uniformei de serviciu
a funcționarului public din cadrul autorităților publice din domeniul
apărării, securității naționale, ordinii publice și
sistemului administrației penitenciare)
(nr. 278 din 22.08.2024)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, având ca temei prevederile art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul de reglementare intră în atribuțiile de baza ale Parlamentului, fiind incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova. Proiectul legii se înscrie în categoria legilor organice.

3. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, autorul inițiativei legislative a prezentat, potrivit art.40 din Legea nr.100/2017, materiale din dosarul de însoțire a proiectului (avizele autorităților administrației publice centrale, sinteza obiecțiilor și propunerilor, tabelul comparativ, raportul de expertiză anticorupție).

4. Potrivit notei informative, în conformitate cu legislația în vigoare se atestă că, pentru folosirea ilegală a uniformei de serviciu și/sau a însemnelor distinctive, cu simbolică autorităților și instituțiilor publice din domeniul apărării, securității naționale, ordinii publice și a sistemului administrației penitenciare, a fost instituită răspunderea contravențională și penală doar pentru persoana fizică. Subsecvent, se relevă că interzicerea, inclusiv sancționarea confeccionării și/sau comercializării de către agenții economici a uniformei de serviciu și/sau a însemnelor distinctive ale funcționarilor publici din domeniile menționate mai sus, nu este prevăzută de legislație.

Astfel, luându-se în considerare aspectele ce țin de siguranța națională, utilizarea incorectă sau abuzivă a uniformei și a însemnelor distinctive ale autorităților publice din domeniu, subminarea ordinii publice și a autorității statului, riscul de terorism și

infraționalitate transfrontalieră, au condus la necesitatea elaborării proiectului supus avizării.

5. Proiectul legii prevede operarea modificărilor în Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 și Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

6. Autorul menționează că extinderea prevederilor legii asupra tuturor autorităților publice din domeniul apărării, securității naționale, ordinii publice și sistemului administrației penitenciare, va asigura o abordare unitară și coerentă în reglementarea confecționării uniformelor de serviciu. Aceasta va contribui la claritatea și aplicabilitatea legii, evitând interpretările diverse și posibilele lacune legislative. Uniformele autorităților publice din domeniul apărării, securității naționale, ordinii publice și a sistemului administrației penitenciare sunt simboluri de autoritate și încredere.

În contextul modificărilor propuse, atragem atenția că în conformitate cu art.13 alin.(1) din Legea securității statului nr.618/1995, „sistemul organelor securității statului se constituie din Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, precum și din instituțiile de învățământ și alte instituții și organizații nemilitarizate ale organelor securității statului”.

Astfel constatăm faptul, că proiectul legii, în ceea ce ține de stabilirea unor restricții juridice cu privire la confecționarea și/sau comercializarea uniformei de serviciu și/sau a însemnelor distinctive ale funcționarilor publici respectivi, nu se răsfrânge asupra tuturor subiecților ce activează în domeniul securității naționale și a ordinii publice.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă, reținem următoarele:

1. Conform normelor de tehnică legislativă, în cazul modificării mai multor acte normative, modificările, de regulă, se expun în ordinea cronologică a datei adoptării/aprobării actelor normative modificate.

Respectiv, **Art. IV** din proiect se va plasa după **Art. II**.

2. La Art. IV, Codul contravențional

- **pct.1**, cu referire la sancțiunea aplicată prin amendă, propusă prin proiectul de lege în mărime de la „20 la 80 ” unități convenționale, aplicată persoanei fizice; cu amendă de la 90 până la 150 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere; și, cu amendă de la 110 până la 160 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni până la 5 luni, sugerăm a fi analizată sub aspectul corespunderii principiului proporționalității sancțiunilor. În acest context, sunt relevante aprecierile Curții Constituționale statuate în Hotărârea nr. 10/2016, unde la pct.61, pct.67 și 70, Curtea a reținut că: „...individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul pericolului social al faptei.

În acest sens, este de observat că sancțiunile de la art.324 *Uzurparea de calități oficiale* din Codul contravențional sunt mult mai mici: de la „18 la 48” unități convenționale, în raport cu sancțiunile propuse pentru *confecționarea și/sau comercializarea uniformei de serviciu și/sau a însemnelor distinctive*. La fel, observăm

un decalaj semnificativ între sancțiunile stabilite la *art. 322. Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice* și *art. 323. Acțiunile ilegale față de distincțiile de stat* din Codul contravențional

- **pct.2**, reținem că prin propunerea de modificare a art. 372 din Cod, a fost omisă sancțiunea pentru „*purtarea ilegală a genului de arme*”, și că Nota informativă la proiect nu face referire la acest aspect.

Decizia privind oportunitatea efectuării modificărilor propuse prin proiectul avizat, ține de competența Parlamentului.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

ex. Sv.Cicati
tel. 569